

БРУТЕН ВЪТРЕШЕН ПРОДУКТ ПРЕЗ ЧЕТВЪРТТО ТРИМЕСЕЧИЕ НА 2018 ГОДИНА (ЕКСПРЕСНИ ОЦЕНКИ)

През четвъртото тримесечие на 2018 г. брутният вътрешен продукт (БВП) нараства с 3.1% спрямо съответното тримесечие на предходната година и с 0.7% спрямо третото тримесечие на 2018 г. според сезонно изгладените данни.

В ръководството на Евростат за тримесечните национални сметки експресните оценки¹ за БВП са дефинирани като:

„...най-ранната картина на икономиката, представена в съответствие с концепциите и дефинициите на Системата на националните сметки, данните за която се произвеждат и публикуват във възможно най-кратки срокове след края на отчетното тримесечие, като се използва ограничена и непълна информация в сравнение с традиционно разработваните тримесечни показатели на националните сметки...“.

Експресните оценки за БВП се основават на предварителни, налични към момента, месечни и тримесечни данни за отделните икономически сектори (обект на последващи актуализации и ревизии), на експертни оценки и модели за поведението на компоненти в състава на БВП, за които към момента на изчисленията не е налична директна базисна информация.

Разработените експресни оценки за четвъртото тримесечие на 2018 г. са подготвени в срок от 45 дни след отчетния период. Те са представени в стандартен формат за публикуване на тримесечните данни на националните сметки - стойностен обем в текущи цени, относителни дялове на компонентите в състава на БВП и темпове на прираст, получени от сезонно изгладени данни спрямо предходното тримесечие и спрямо същото тримесечие на предходната година.

Съгласно Календара за разпространение на резултатите от статистическите изследвания НСИ ще подготви и публикува предварителни оценки за тримесечните данни за БВП за четвъртото тримесечие на 2018 г. на 7 март 2019 година.

БВП в стойностен обем, текущи цени

Според експресните оценки на НСИ за четвъртото тримесечие на 2018 г. БВП в номинално изражение достига 29 881 млн. лева (табл. 1 от приложението).

Реализираната добавена стойност през четвъртото тримесечие на 2018 г. е 25 905 млн. лева.

По елементи на крайното използване най-голям дял в БВП заема крайното потребление (81.3%), което в стойностно изражение възлиза на 24 288 млн. лева. През четвъртото тримесечие на 2018 г. бруто капиталобразуването е 6 292 млн. лв. и заема 21.0% относителен дял в БВП. Външноотъгговското салдо е отрицателно.

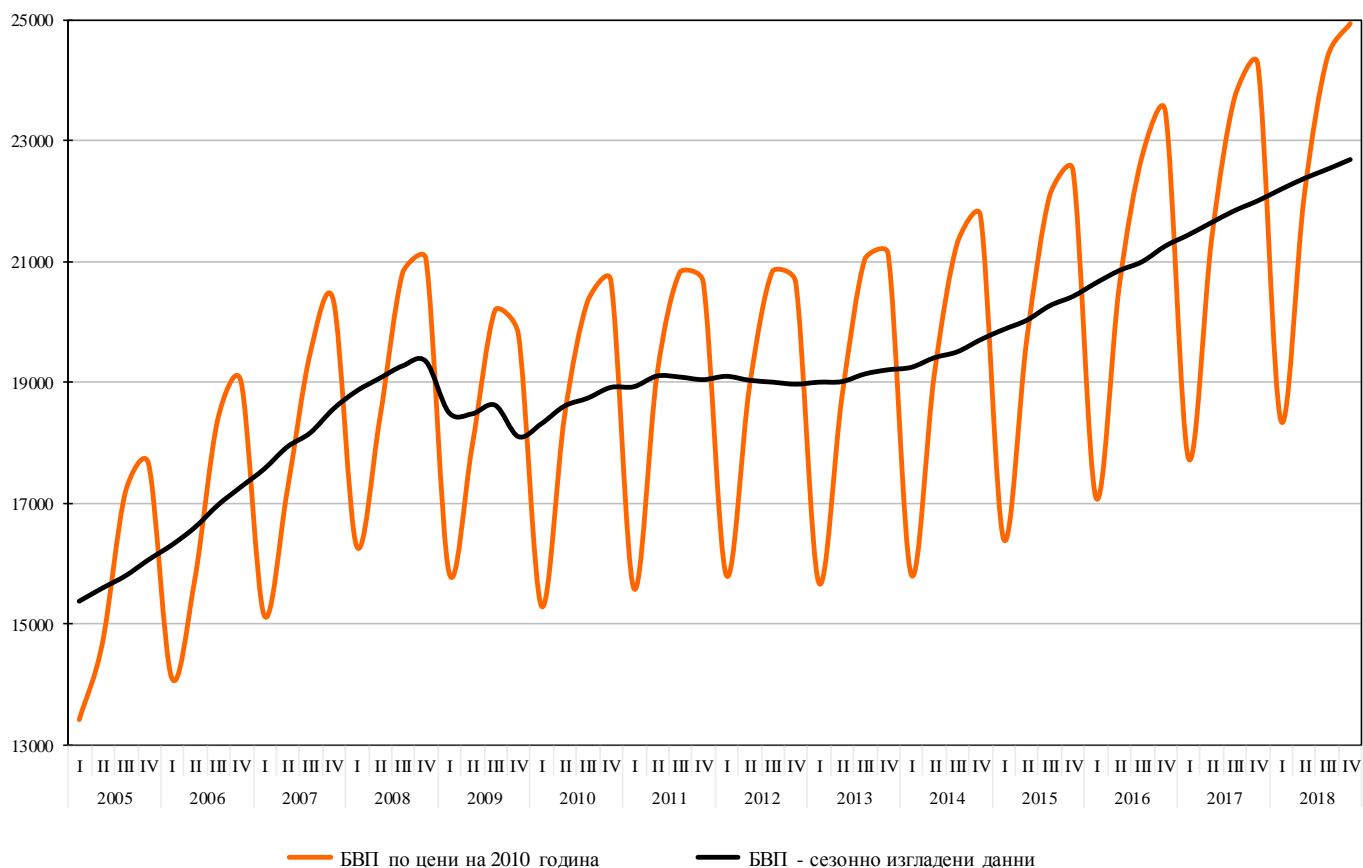
Темп на прираст на БВП - общо и по компоненти

¹ В международната терминология се използва терминът „flash estimates“.

Фиг. 1. БВП по тримесечия за периода 2005 - 2018 г. по средногодишни цени на 2010 година

Млн. лв.

Тримесечни изменения

През четвъртото тримесечие на 2018 г. спрямо третото тримесечие на същата година БВП¹ по сезонно изгладени данни се увеличава с 0.7% (табл. 2 от приложението). За същия период брутната добавена стойност нараства с 0.8%.

Според експресните оценки на БВП по елементи на крайното използване през четвъртото тримесечие на 2018 г. принос за регистрирания икономически растеж по сезонно изгладени данни

¹ Сезонното изглаждане на статистическите показатели в НСИ се провежда по хармонизирана европейска методология, описана в [Ръководството на Европейската статистическа система за сезонно изглаждане](#). Процедурата се осъществява чрез прилагане на алгоритъма TRAMO/SEATS. На сезонно изглаждане се подлагат тримесечните данни за компонентите на БВП по производствения метод и по компоненти на разходите за крайно използване. Прилага се директен метод за сезонно изглаждане, при който агрегираните показатели и техните компоненти се подлагат на самостоятелно изглаждане.

спрямо третото тримесечие на 2018 г. има увеличението на износа на стоки и услуги - с 2.4%, бруто образуването на основен капитал - с 0.3%, и крайното потребление - с 0.2%.

Годишни изменения

През четвъртото тримесечие на 2018 г. БВП по сезонно изгладени данни нараства с 3.1% спрямо същото тримесечие на предходната година. Брутната добавена стойност се увеличава с 2.9%.

Крайното потребление регистрира положителен икономически растеж от 5.3%. Бруто образуването на основен капитал отчита ръст от 4.0% през четвъртото тримесечие на 2018 г. спрямо съответното тримесечие на предходната година по сезонно изгладени данни. Вносът на стоки и услуги се увеличава с 2.5%, а износът на стоки и услуги - с 0.8%.

Приложение

Таблица 1

Брутен вътрешен продукт за четвъртото тримесечие на 2018 година¹ (Експресни оценки)

		Четвърто тримесечие на 2018 година	
		стойностен обем в текущи цени - млн. лв.	относителен дял в БВП - %
1	Брутна добавена стойност	25905	86.7
2	Корективи	3976	13.3
3	Брутен вътрешен продукт (1 + 2 = 4 + 5 + 6 + 9)	29881	100.0
	По елементи на крайното използване:		
4	Крайно потребление	24288	81.3
5	Бруто капиталобразуване	6292	21.0
6	Външнотърговско салдо (7 - 8)	-699	-2.3
7	Износ на стоки и услуги	17497	58.6
8	Внос на стоки и услуги	18196	60.9
9	Статистическа разлика	0	0.0

¹ Сезонно неизгладени данни.

Таблица 2

Темп на прираст на БВП - общо и по компоненти¹
(Експресни оценки)

(Проценти)

	Темп на прираст спрямо предходното тримесечие				Темп на прираст спрямо съответното тримесечие на предходната година			
	I 2018	II 2018	III 2018	IV 2018	I 2018	II 2018	III 2018	IV 2018
1 Брутна добавена стойност	0.7	0.7	0.7	0.8	3.1	3.0	3.0	2.9
2 Корективи	1.6	1.3	0.4	1.0	5.0	5.0	3.7	4.4
3 Брутен вътрешен продукт	0.9	0.8	0.7	0.7	3.5	3.4	3.1	3.1
По елементи на крайното използване:								
4 Крайно потребление	1.8	1.8	1.4	0.2	6.1	6.9	6.9	5.3
5 Бруто капиталопроизводство
в т.ч. бруто образуване на основен капитал	4.1	1.1	-1.5	0.3	9.7	6.6	7.0	4.0
6 Външнотърговско салдо
7 Износ на стоки и услуги	-1.7	-1.6	1.7	2.4	1.0	-1.9	-3.6	0.8
8 Внос на стоки и услуги	-0.7	0.7	-0.8	3.3	4.4	5.0	4.0	2.5
9 Статистическа разлика

¹ По средногодишни цени на 2010 г., сезонно изгладени с корекция в разликите в броя на работните дни, проценти. Темпът на прираст е изчислен въз основа на верижно обвързани оценки на компонентите на БВП по средногодишни цени на 2010 година.